

Moodle upute za učitelje i nastavnike

1. Uvod

Dragi učitelji i nastavnici,

u ovom čete priručniku na jednom mjestu pronaći osnovne rada i snalaženja u sustavu Loomen u ulozi nastavnika (dizajnera) na tečaju.

Radi jednostavnijeg snalaženja u ovom priručniku, sadržaj smo podijelili u nekoliko osnovnih cjelina, počevši od samih osnova i prijave u sustav do opisa elemenata u virtualnim učionicama, koracima i snalaženju pri kreiranju tečaja.

Nadamo se kako će vam ovaj priručnik biti koristan i poučan u online okruženju.

Srdačan pozdrav,

Vaš CARNET

2. Što je Loomen?

Iako je većina vas upoznata s CARNET-ovim sustavom Loomen, ponovimo što je zapravo Loomen i čemu služi.

Loomen je sustav za upravljanje učenjem, odnosno programski alat za izradu e-kolegija, održavanje nastave na daljinu i kombinirane nastave uživo i na daljinu.

Loomen je zasnovan na alatu Moodle, programskoj podršci (eng. software) otvorenog koda koji je licenciran i besplatan, što je pridonijelo njegovoj velikoj popularnosti i kontinuiranom razvoju. Moodle danas predstavlja najpopularniju platformu ove namjene koju koriste brojni korisnici u svijetu.

CARNET u svrhu pružanju podrške održavanju nastave na daljinu i kombinirane nastave osigurava:

- pohađanje gotovih e-kolegija (virtualnih učionica) i korištenje materijala za samostalno učenje
- otvaranje praznih tečajeva koje nastavnici sami nadopunjuju sadržajem
- održavanje nastave na daljinu i kombinirane nastave uživo i na daljinu putem vlastitih e-kolegija
- podršku korisnicima putem e-adrese loomen@carnet.hr.

Online tečajevi implementirani u sustav za učenje na daljinu Loomen, koji su na raspolaganju korisnicima i koje korisnici sami kreiraju, mogu se koristiti isključivo u obrazovne svrhe.

3. Prijava u Loomen

Sustavu Loomen pristupate uz pomoć mrežnog preglednika upisivanjem mrežne adrese: <https://loomen.carnet.hr>. Nakon upisivanja mrežne adrese dočekat će vas početno sučelje, naslovica kao na slici u nastavku:

Slika 1.: Početni zaslon sustava Loomen

Na početnoj su stranici dostupne osnovne informacije, poput središnjeg dijela sadržaja koji se može listati pomoću strelica i foruma Novosti s važnijim obavijestima o radu sustava. Na naslovnicu u gornjem desnom uglu odabirete poveznicu AAI@Edu.hr prijava. Nakon toga otvara se stranica kao na slici u nastavku:

Slika 2.: AAI@EduHr prijava

Ovdje upisujete vaše AAI@EduHR podatke dobivene od administratora u školi. Dakle, u sustav se Loomena prijavljujete koristeći podatke svog AAI@EduHr elektroničkog identiteta.

Ako su podaci ispravni dočekuje vas vaša naslovnica:

Slika 3.: Početna stranica (Moja naslovnica) nakon prijave u sustav Loomen

Napomena:

U slučaju da se s ispravnim podacima AAI@EduHr elektroničkog identiteta ne uspijevate prijaviti u sustav Loomen, potrebno je:

1. pokušati pristupiti sustavu prijavom iz nekog drugog preglednika dostupnog na računalu.
2. u slučaju nemogućnosti pristupa, valjanost podataka provjerite na stranici: <https://provjera.skole.hr>.
3. ako podaci nisu važeći molimo kontaktirajte administratora na školi.

Na naslovnicu pronalazite osnovne elemente koji će vam pomoći u snalaženju. Sučelje sustava Loomen podijeljeno je u nekoliko osnovnih dijelova.

Prvi je dio traka izbornika:

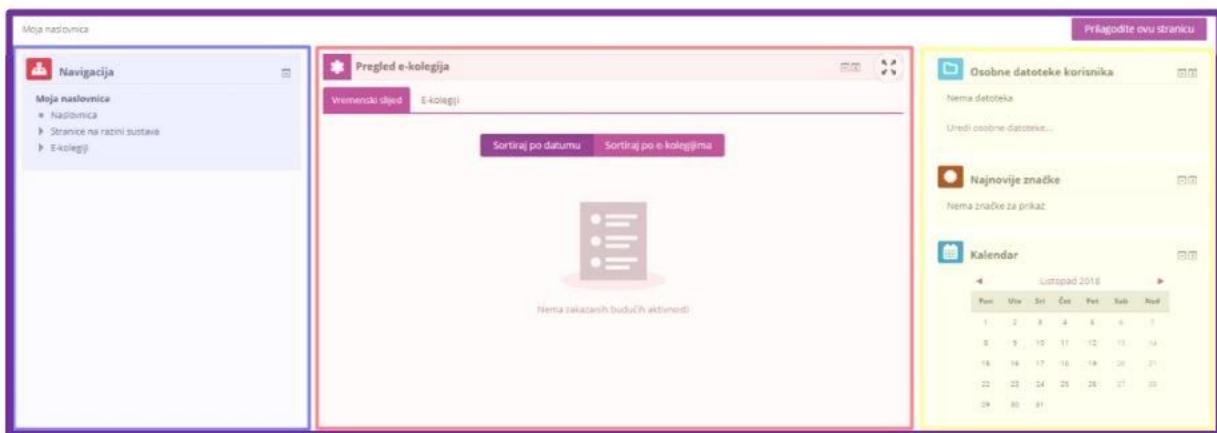

Slika 4.: Traka izbornika

Izbornik Moji e-kolegiji u traci izbornika omogućava brzi izbor upisanih e-kolegija ili pretragu e-kolegija putem polja Pretraži e-kolegije.

Ispod trake izbornika nalazi se sučelje Loomena podijeljeno u tri dijela: lijevi dio s blokovima, glavni dio sa sadržajem i desni dio s blokovima.

Prikaz sučelja pogledajte na sljedećoj slici:

Slika 5.: Sučelje Loomena podijeljeno u tri dijela

Video zapis o prijavi u sustav Loomen pogledajte klikom na sliku niže.

Video zapis 1.: Prijava u sustav Loomen

4. Pronalazak i prijava u virtualnu učionicu

Svi ravnatelji osnovnih i srednjih škola trebaju biti uključeni u virtualnu učionicu za ravnatelje na Loomenu kako bi pratili obavijesti u posebnoj virtualnoj učionici. Učionica je dostupna na sljedećoj [poveznici](#) i u nju se ravnatelji mogu samostalno upisati. Nakon prijave u sustav dovoljno je odabratи gumb "Upiši me".

U nastavku pročitajte upute za pronalazak i prijavu u postojeće virtualne učionice (primjerice, virtualne učionice Škole za život).

Nakon što ste se upoznali s naslovnicom potrebno je pristupiti odnosno upisati se u virtualnu učionicu. Nazivi „virtualna učonica“, „virtualna zbornica“, „tečaj“, „e-kolegij“ ili „kolegij“ istoznačnice su i u ovom slučaju predstavljaju virtualnu učionicu koju želite pohađati.

U virtualnu učionicu u ulozi nastavnika (dizajnera) može vas upisati drugi nastavnik. U tom slučaju na naslovniци biste trebali vidjeti virtualnu učionicu koju pohađate. Ako vas je nastavnik ručno dodaо u virtualnu učionicu, nikakve dodatne radnje za upis nisu potrebne.

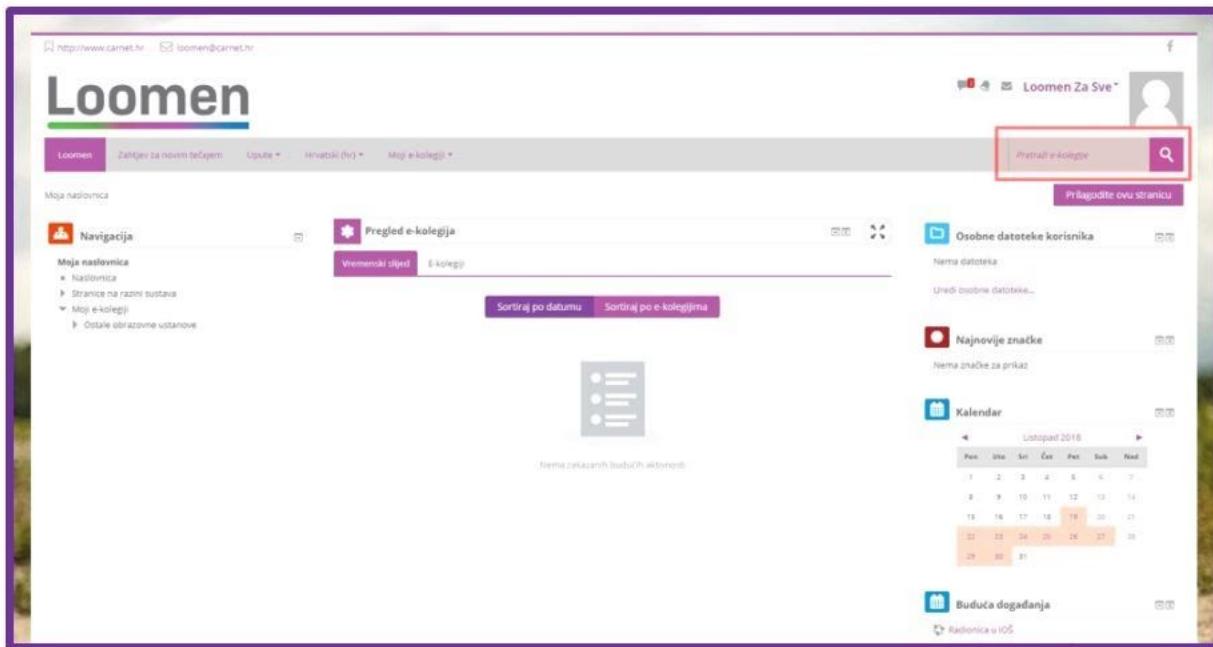
Ako je pristupanje virtualnoj učionici potrebno obaviti samostalno, to je moguće na dva načina:

- putem direktne poveznice
- pretragom

Direktan pristup predstavlja poveznicu uz pomoć koje odmah dobivate prozor za samostalni upis.

Drugi je način upisa pretragom, a kako to izgleda možete pročitati u nastavku.

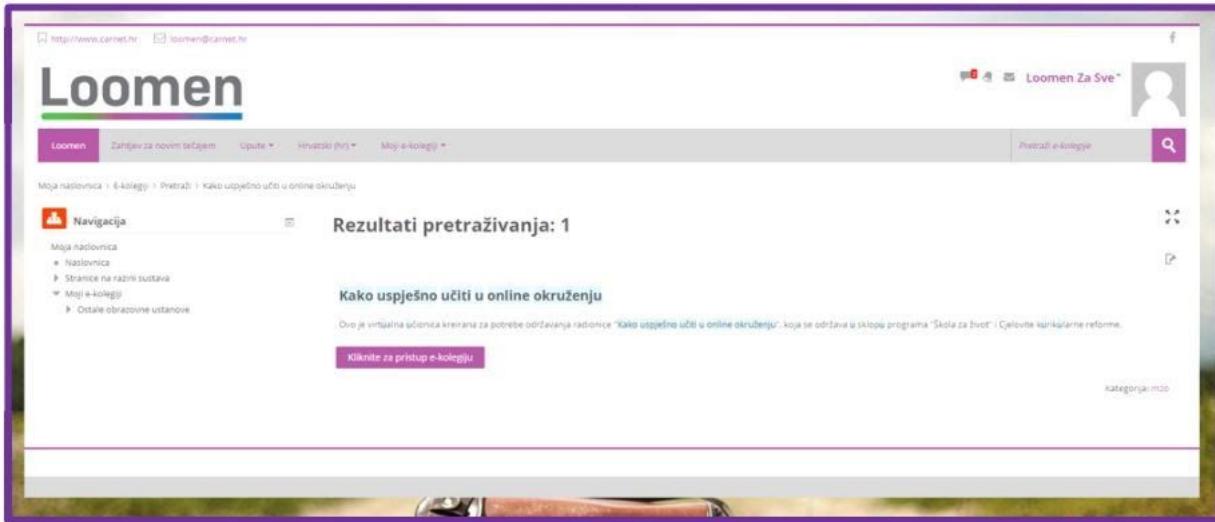
Na naslovniči sustava Loomen, u navigacijskoj traci u polju Pretraži e-kolegije upisujete naziv virtualne učionice.

Slika 6.: Pronalazak traženog kolegija

Imajte na umu kako je za uspješan pronađak važno imati što precizniji naziv virtualne učionice. Naime, veliki je broj e-kolegija koji nose sličan naziv pa se upisom samo dijela naziva ponekada dobiva uistinu dugačka lista na kojoj je teško pronaći ono što tražite.

Nakon pretrage ispisuju se nazivi virtualnih učionica prema traženom pojmu. Na slici ispod naveden je jedan primjer:

Slika 7.: Popis kolegija nakon pretrage

Klikom na naziv e-kolegija ili na gumb Kliknite za pristup e-kolegiju, pristupate e-kolegiju.

Pristupite li e-kolegiju direktno putem poveznice ili pomoću pretrage, klikom na naziv u većini slučajeva dočekat će vas dio za samostalan upis, tj. stranica za unos zaporke. Ovdje upisujete zaporku tečaja koju vam je dao nastavnik.

Nakon unošenja zaporce za pristup e-kolegiju, izvršili ste uspješan upis u virtualnu učionicu!

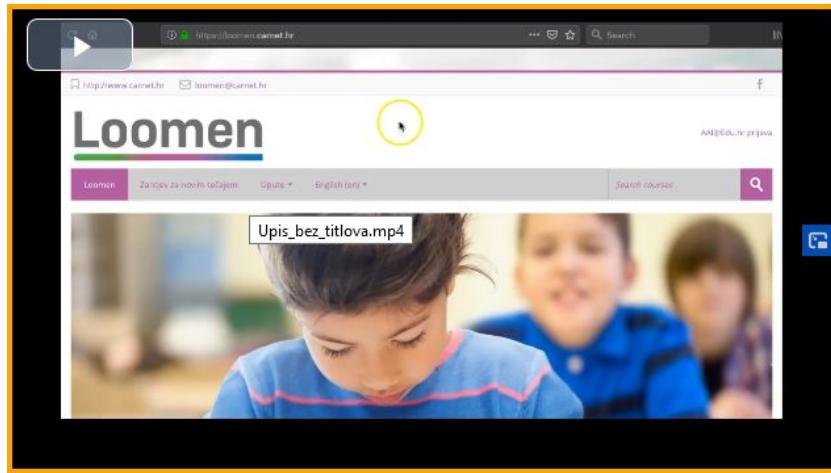
Ako se prijavite u krivu virtualnu učionicu, ispišite se iz virtualne učionice odabriom poveznice Ispiši me iz e-kolegija u bloku Postavke ili kontaktirajte nastavnika u toj virtualnoj učionici kako bi vas ispisao.

Nakon upisivanja ponovo vas dočekuje sučelje u tri djela, ali ono je sada izmijenjeno u skladu s virtualnom učionicom koju pohađate.

Napomena: Imajte na umu da zaporka za pristup virtualnoj učionici nije zaporka koju koristite za pristup sustavu Loomen.

Ako se želite pridružiti nekoj od postojećih virtualnih učionica u sklopu edukacije Škola za život, popis svih učionica dostupan je na sljedećoj poveznici.

Video zapis o pretrazi i prijavi u virtualnu učionicu pogledajte klikom na sliku niže.

Video zapis 2.: Pretraga i prijava u virtualnu učionicu

5. Otvaranje nove virtualne učionice/virtualne zbornice/tečaja/e-kolegija/kolegija

Ako škola nema organiziranu "virtualnu zbornicu" ili "zajednicu praktičara" (Teams, Yammer, Moodle i slično) u koju pristupa s AAI identitetima, ravnatelj u suradnji s informatičarem organizira otvaranje virtualne zbornice svoje škole u kojoj trebaju sudjelovati svi nastavnici, učitelji i stručni suradnici škole.

Nazivi "virtualna učionica", "virtualna zbornica", "tečaj", "e-kolegij" ili "kolegij" istoznačnice su i u ovom slučaju predstavljaju novu (praznu) virtualnu učionicu koju želite otvoriti. Otvaranje nove virtualne učionice provodimo klikom na link "Zahtjev za novi tečajem" u traci izbornika.

Slika 8.: Traka izbornika

U novom prozoru unosimo podatke virtualne učionice koju otvaramo.

Moja naslovnica > Zahtjev za otvaranje novog e-kolegija

Zahtjev za otvaranje novog e-kolegija

Detalji novog e-kolegija kojeg želite otvoriti

Naziv e-kolegija * ⓘ Informatika

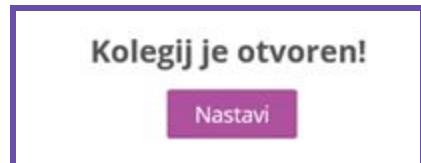
Kratica e-kolegija * ⓘ Inf-55-Traz

Sažetak ⓘ

E-kolegij za učenike 1. razreda škole Naziv škole...

Slika 9.: Zahtjev za novim tečajem

Nakon unošenja podatka klikom na Zatraži novi e-kolegij otvara nam se poruka s potvrdom da je e-kolegij uspješno kreiran.

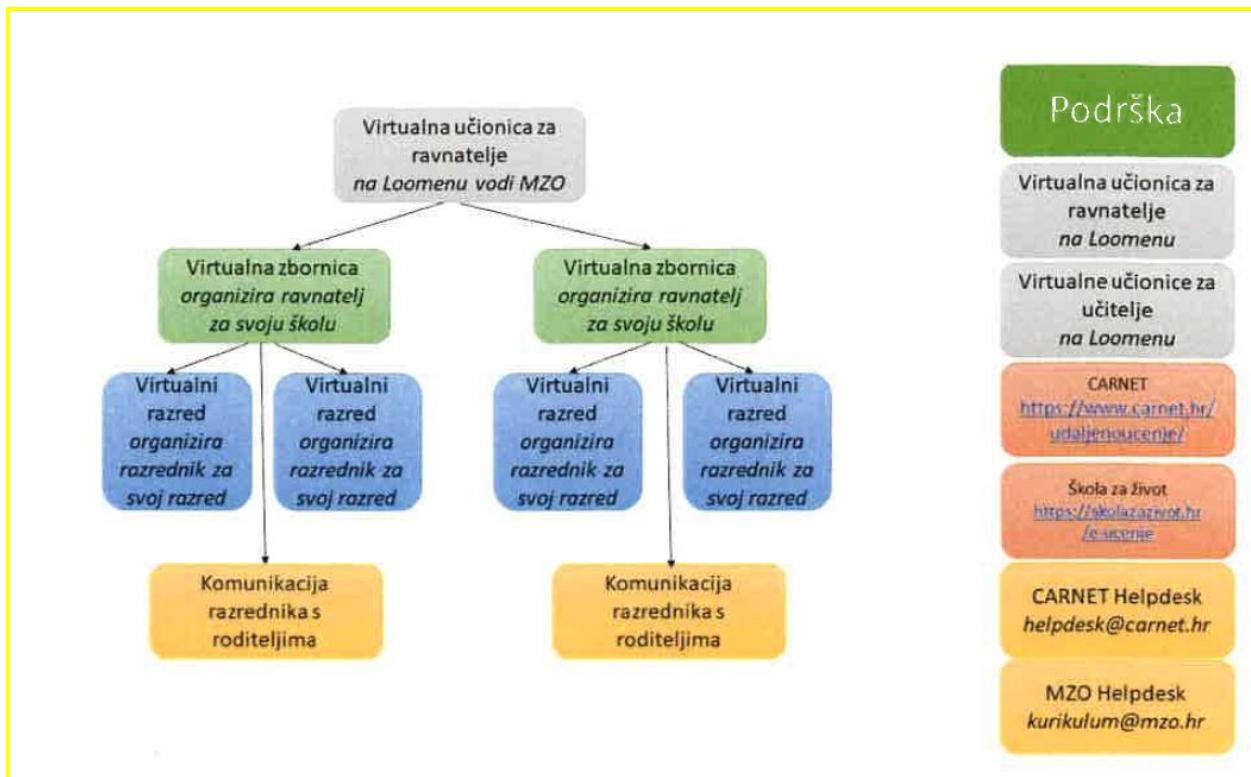

Slika 10.: Poruka nakon uspješnog otvaranja e-kolegija

Nakon otvaranja e-kolegija automatski vam je dodijeljena uloga nastavnika te imate mogućnost dodavati nove nastavnike ili učenike u virtualnu učionicu.

Nakon otvaranja virtualne zbornice svaki razrednik u predmetnoj nastavi i srednjoj školi (ili osoba koju ravnatelj ovlasti) treba otvoriti i "virtualni razred" u kojem su svi učenici i predmetni nastavnici tog razreda. Kako upisati druge korisnike u virtualnu učionicu opisano je u poglavljiju 7. Upis učenika u virtualnu učionicu.

Kad su uspostavljene **virtualna zbornica i virtualni razredi** u predmetnoj nastavi u osnovnim i srednjim školama, škola **na svojim mrežnim stranicama** objavljuje popis linkova na pojedine virtualne razrede kako bi svi nastavnici i učenici znali gdje trebaju pristupiti.

Slika 11.: Shematski prikaz organizacije virtualnih učionica i podrške

6. Uloge u virtualnoj učionici

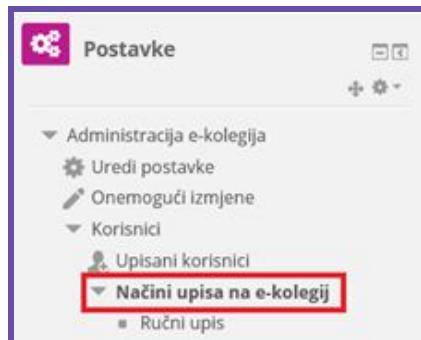
Svaki sudionik nekog tečaja ima definiranu ulogu, i ovisno o njoj određena prava i mogućnosti na razini tečaja. Uloge se sudionicima dodjeljuju prilikom upisa u tečaj. Svakom sudioniku može se istovremeno dodijeliti i više uloga međutim, ukoliko neka osoba bude istovremeno i polaznik i nastavnik na nekim aktivnostima će prava biti smanjena (tipa ocjenjivanje testova) jer će prevladati uloga polaznika. Kombinacija uloga može biti korisna u administriranju tečaja jer sudioniku omogućava pogled na sadržaj iz različitih uloga. Istodobno, kombinacija uloga može značiti i veća prava na tečaju pa zahtijeva i veći oprez.

Najčešće uloge sudionika tečaja su *Nastavnik* (dizajner tečaja koji ima prava uređivanja), *Nastavnik bez ovlasti za uređivanje*, *Student* i *Gost* a poredali smo ih prema stupnju ovlasti, od najviše prema najnižoj.

Osnovne karakteristike ovih uloga pogledajte na sljedećoj [poveznici](#).

7. Upis učenika u virtualnu učionicu

Nakon otvaranja virtualne učionice potrebno je definirati načine upisa. Na raspolaganju su vam opcije samostalnog i ručnog upisa, a oba načina definirate klikom na Korisnici > Načini upisa na e-kolegij u bloku postavke unutar virtualne učionice.

Slika 12.: Blok Postavke

7.1. Samostalni upis

Samostalni upis, kako mu i naziv govori, omogućava polaznicima samostalan upis na e-kolegij. Pod načinima upisa potrebno ga je prvo omogućiti.

Načini upisa na e-kolegij				
Ime	Korisnici	Gore/Dolje	Uredi	
Ručni upis	1	↓	X ⌂ ↕	
Pristup kao gost	0	↑ ↓	Omogući	
Samostalni upis (Student)	0	↑	X ⌂ ↕	

Slika 12.: Samostalni upis - ikona za omogućavanje upisa

Nakon što ste omogućili samostalni način upisa, isti je potrebno definirati klikom na ikonu zupčanika.

Načini upisa na e-kolegij				
Ime	Korisnici	Gore/Dolje	Uredi	
Ručni upis	1	↓	X ☰ ↴ ↵	
Pristup kao gost	0	↑ ↓	X ↴ ↵ Uredi	
Samostalni upis (Student)	0	↑	X ☰ ↴ ↵	

Slika 13.: Samostalni upis - ikona za podešavanje postavki upisa

U novom prozoru vršimo postavljanje samostalnog upisa.

Kako bi kontrolirali upis učenika, postavite vremensko razdoblje za upis učenika i lozinku.

Samostalni upis

Samostalni upis

Naziv prilagodene instance

Dopusti samostalni upis ⓘ

Dopusti nove upise na e-kolegiji ⓘ

Lozinka e-kolegija ⓘ

Koristi lozinke za upis u grupu ⓘ

Dodijeli ulogu

Trajanje upisa ⓘ
dana   Omogući

Prag za slanje obavijesti ⓘ
dana

Početak upisa ⓘ Ožujak 2020 00 39   Omogući

Datum isteka ⓘ Travanj 2020 00 39   Omogući

Ispiši neaktivnog korisnika nakon ⓘ

Najveći broj upisanih korisnika ⓘ

Pošalji poruku dobrodošlice na e-kolegiji ⓘ

Prilagodena poruka dobrodošlice

Slika 14.: Samostalni upis - postavke

7.2. Ručni upis

Na početnoj stranici načina upisa odabiremo Upiši korisnike klikom na pripadajuću ikonu pored ručnog načina upisa.

Ime	Korisnici	Gore/Dolje	Upiši korisnike
Ručni upis	1	↓	X ⌂ ↴
Pristup kao gost	0	↑ ↓	X ⌂ ⌂
Samostalni upis (Student)	0	↑	X ⌂ ⌂

Dodaj način Odaber... ▾

Slika 15.: Ručni upis - ikona za upis korisnika

Napomena: Za ručni upis učenik mora biti barem jednom prijavljen u sustav Loomen. U protivnom se neće prikazati na popisu dostupnih polaznika.

U polje za pretraživanje unosimo ime i prezime korisnika, potom nakon odabira traženog korisnika odabiremo i ulogu (uobičajeno student/učenik) te potom dodajemo korisnika.

Ručni upis

The screenshot shows the 'Ručni upis' (Handwritten entry) interface. On the left, there is a list of 'Upisani korisnici (1)' with one item: 'Roza Ružić [Roza.Ruzic@nesto.hr]'. On the right, there is a list of 'Korisnici koji nisu upisani (1)' with one item: 'Roza Ružić [Roza.Ruzic@nesto.hr]'. A red arrow points to a dropdown menu labeled 'Dodajte' (Add) at the top of the right panel. Another red arrow points to a dropdown menu labeled 'Dodijeli ulogu' (Assign role) with 'Student' selected. Below these are fields for 'Trajanje upisa' (Duration of entry) set to 'Neograničeno' (Unlimited) and 'Počinje' (Starts) set to 'Danas (5/03/20)'. At the bottom are 'Pretraži' (Search) and 'Izbriši' (Delete) buttons.

Slika 16.: Ručni upis - dodavanje korisnika

8. Dodavanje sadržaja

Za dodavanje resursa i aktivnosti, potrebno je Omogućiti izmjene

The screenshot shows the 'Omogući izmjene' (Enable changes) feature in the e-kolegija interface. On the left, there is a navigation bar with 'Moja naslovница', 'Moji e-kolegiji', 'Srednjoškolske ustanove', and 'INF-SS-1.raz'. The 'INF-SS-1.raz' link is highlighted. In the center, there are three sections labeled 'Tema 1', 'Tema 2', and 'Tema 3'. On the right, a context menu is open with options: 'Uredi postavke', 'Omogući izmjene' (selected), 'Filtri', 'Postavke popisa ocjena', 'Ishodi učenja', 'Backup', 'Vraćanje iz kopije', 'Uvoz', 'Podjeli', 'Reset', and 'Oplibrije...'. A red arrow points to the 'Omogući izmjene' option in the menu.

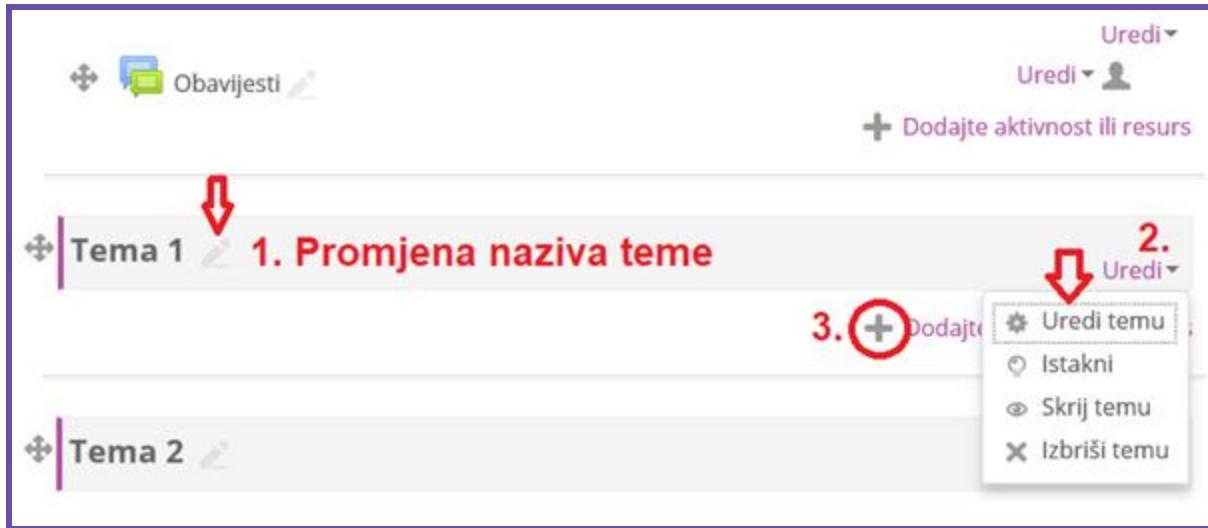
Slika 17.: Omogući izmjene

Početna organizacija e-kolegija je po temama. Temi je moguće

- promjeniti ime
- urediti – istaknuti kao aktivnu, sakriti od učenika ili obrisati

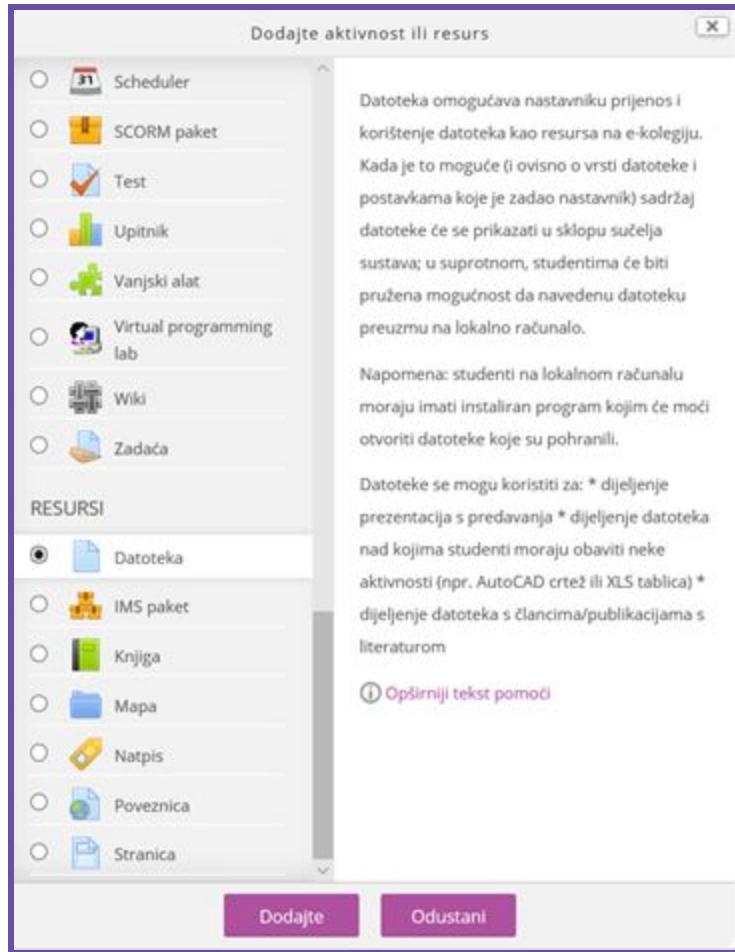
- dodati joj aktivnosti i resurse

Za početak promijenite naziv temi (1.) i istaknite ju, a ostale teme sakrijte od polaznika klikom na Uredi (2.) i na link Sakrij temu. Obrisite teme ako ste sigurni da one više neće biti potrebne. Kolikom na Dodaj aktivnost ili resurs (3.) dodajemo sadržaj.

Slika 18.: Promjena naziva teme

Klikom na poveznicu Dodajte aktivnost ili resurs otvara se novi prozor u kojem odabiremo što bismo htjeli dodati u naš e-kolegij.

Slika 19.: Popis aktivnosti i resursa

8.1. Resursi

Stranica

Stranica je resurs koji omogućava stvaranje web stranica koje se jednostavno uređuju pomoću HTML editora. Uglavnom se koriste za manje dijelove sadržaja dok se je za složenije sadržaje ipak pogodnija Knjiga.

Video upute za resurs Stranica dostupne su na sljedećoj [poveznici](#).

Datoteka

U virtualnim učionicama dio sadržaja prikazan u obliku zasebnih dokumenata koji su izrađeni izvan sustava i učitani u virtualnu učionicu. Najčešće su to dokumenti u Word ili PDF formatu. Dokument dodajemo odabirom Datoteke pri odabiru aktivnosti ili resursa.

▼ Općenito

Ime *	____
Opis	____ [Rich Text Editor toolbar]
Prikaži opis/upute na naslovnici	☐
Odabrane datoteke	Najveća veličina novih datoteka: Neograničeno ► Datoteke Ovdje prenesite mišem datoteke koje želite dodati.

Slika 20.: Dodavanje Datoteke

Nakon unošenja imena (naziva datoteke), datoteku učitavamo u polju Odabране datoteke.

Knjiga

Jedan od načina prikaza sadržaja u Moodle-u je i Knjiga (Book) koju koristimo za prikazivanje veće količine sadržaja u tečaju. Sadržaj je podijeljen u poglavlja knjige.

Video upute za resurs Knjiga dostupne su na sljedećoj [poveznici](#).

Sadržaj

- 1. Kontinuum e-učenja
- 2. Poznajete li karakteristike učenja uživo i online?
- 3. Vrste komunikacije i aktivnosti u online okruženju
- 4. Savjeti za uspješno pohađanje online tečaja

Navigacija

- Moja naslovница
- Naslovница
- ▶ Stranice na razini sustava
- ▶ Profil
- ▼ E-kolegiji
- ▶ Kako učiti online

Učenje u online okruženju

1. Kontinuum e-učenja

E-učenje, online učenje, webinar i radionica pojmovi su koje svakodnevno čujemo. No,

- **E-učenje** je učenje pri kojem koristimo bilo koju vrstu informacijsko-komunikacijske tehnologije.
- **Online učenje** je ono učenje koje se u potpunosti odvija putem interneta, u kojem se učenje ne ograničava na vremensku i prostoru.
- **Webinar** je prezentacija sadržaja koja se odvija putem interneta odnosno putem računara.
- **Radionica** je obrazovna aktivnost koja se odvija uživo i koja osim prezentacije sadržaja uključuje interaktivne aktivnosti.

Prema navednim aktivnostima možemo zaključiti da se navedeni oblici učenja razlikuju po mjestu učenja.

Kako bismo zorno prikazali učenje u učionici, učenje koje kombinira nastavu uživo i online.

Slika 21.: Prikaz dijela sadržaja knjige

8.2. Aktivnosti

Forum

Forum je najčešće korišteni način komunikacije u virtualnim učionicama. Sva se komunikacija između mentora i polaznika uglavnom odvija na forumu.

Forum je jedan od komunikacijskih alata integriranih u Moodle koji omogućava polaznicima sudjelovanje u raspravama vezanima uz određenu temu, neovisno o tome gdje se nalazili i u koje vrijeme pristupali online tečaju.

Teme na raspravama mogu biti servisnog tipa (najave, informacije, tehnički problemi) no isto tako mogu biti vezane uz nastavno gradivo.

Forum, kao i druge aktivnosti, možete dodati svakoj temi/tjednu unutar tečaja, ovisno o vašoj procjeni i potrebama tečaja.

Samo nastavnik na tečaju može otvoriti novi forum ili uređivati postojeći.

Nastavnici imaju mogućnost i uređivati postojeći forum: premještati raspravu u druge forme, mijenjati i brisati poruke te podjeliti raspravu na više dijelova.

Video upute za aktivnost Forum dostupne su na sljedećoj [poveznici](#).

Test

Provjera se znanja u virtualnim učionicama djelomično odvija i kroz aktivnost Test. Test može služiti za samoprovjeru znanja i u tom se slučaju obično postavlja neograničen broj pokušaja. Ako je test uvjet za ocjenu, obično je vremenski ograničen i predaje se nakon isteka vremena. U testu postoje različite vrste pitanja, no najčešće su to pitanja odabira jednog ili više točnih odgovora. Važno je naglasiti da za uspješnu predaju testa nije dovoljno odabrati gumb *Završi test* već obavezno i gumb *Predaj sve i završi*, čime će test uspješno biti predan i automatski ocijenjen.

Video upute za aktivnost Test dostupne su na sljedećoj [poveznici](#).

Zadaća

Zadaća je jedna od aktivnosti koju ćete često susretati. Omogućava nastavniku virtualne učionice zadavanje, zaprimanje, ocjenjivanje i davanje povratne informacije o radovima (zadaćama) koje su postavljene unutar virtualne učionice. Zadaća može biti postavljena na različite načine, a jednako tako može ju se predati na više načina. Može se predati bilo koji digitalni sadržaj (datoteka), poput tekstualnih datoteka, tablica ili slika, a tekst se može unijeti izravno u polje za unos korištenjem online obrasca. Pri tome treba imati na umu da polaznik

zadaću može uređivati sve do krajnjeg roka predaje. Nakon tog perioda zadaću više neće moći uređivati.

Video upute za aktivnost Zadaća dostupne su na sljedećoj [poveznici](#).

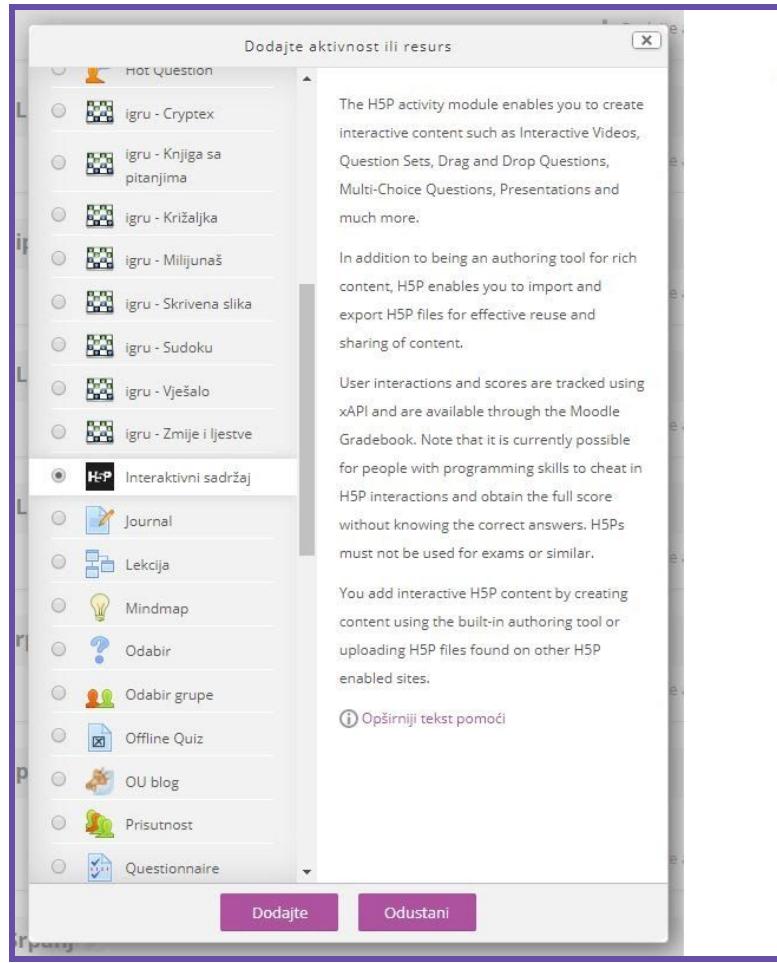
U sljedećem video zapisu prikazana je predaja zadaće postavljanjem datoteke uz mogućnost dodavanja komentara. U postavkama zadaće odabrana je upotreba gumba *Zahtijevaj od studenata klik na gumb za predavanje zadaće* kako bi polaznici mogli zadaću pregledavati i mijenjati dok je u statusu nacrt.

Video upute za aktivnost Zadaća (predaja) dostupne su na sljedećoj [poveznici](#).

Interaktivni sadržaji

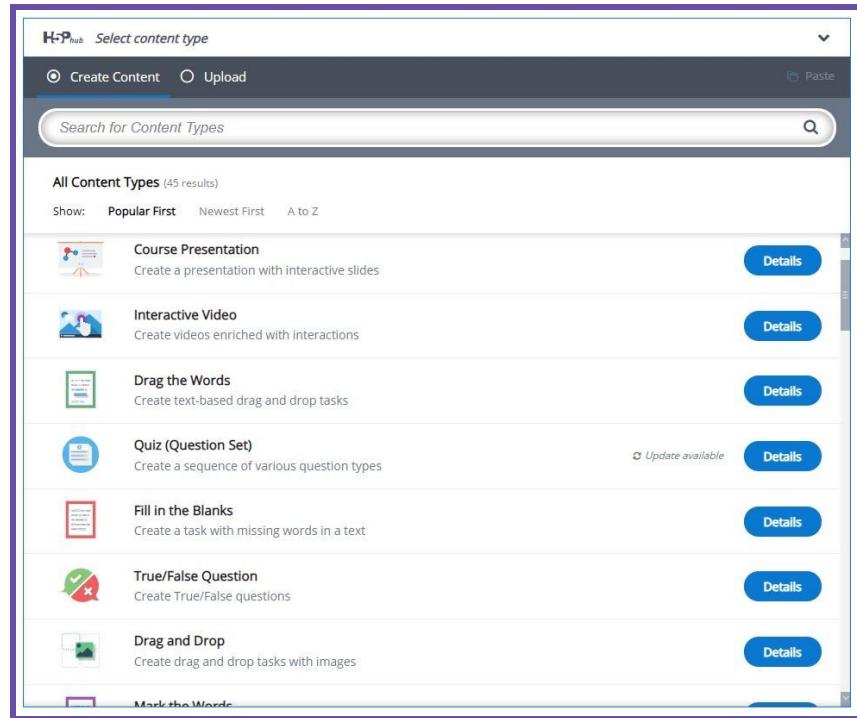
Jedna od aktivnosti koju ćete susresti je i Interaktivni sadržaj. Riječ je o aktivnosti koja može objediniti veliki broj drugih aktivnosti. Na primjer, unutar ove aktivnosti može biti kreiran upitnik, interaktivna prezentacija, edukativna igra i brojne druge.

Dovoljno je kliknuti na dodavanje nove aktivnosti ili resursa i iz popisa odabratи „Interaktivni sadržaj“ kojeg lako prepoznajemo pomoću ikone H5P alata.

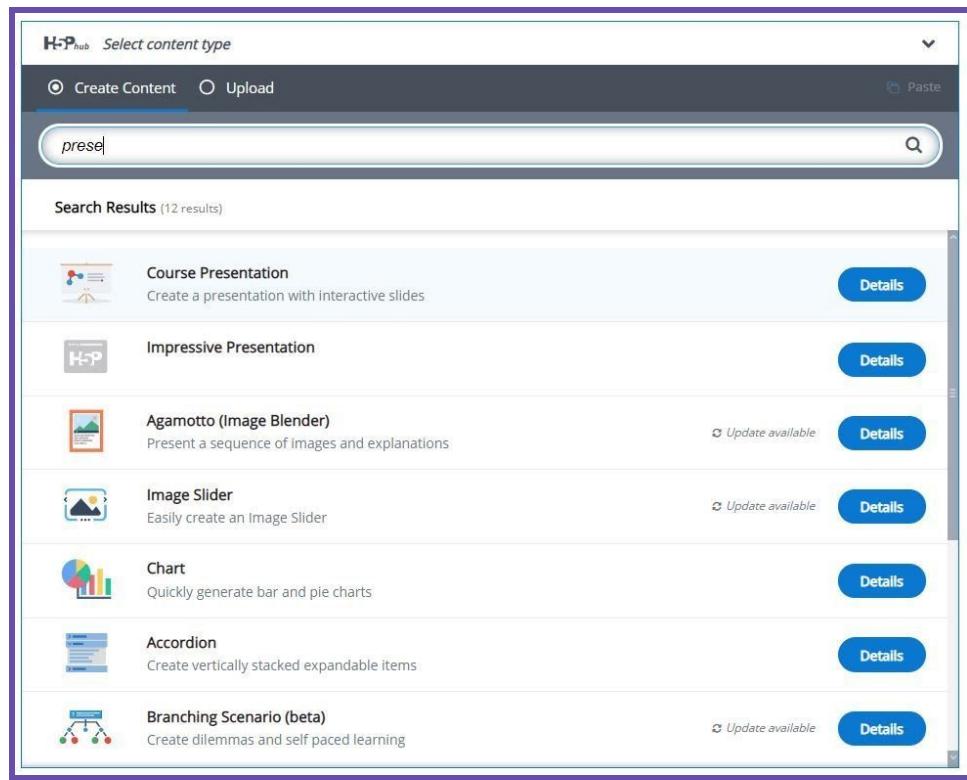
Slika 22.: Dodavanje aktivnosti Interaktivni sadržaj

U novom prozoru dodajemo opis naše aktivnosti unutar sustava Loomen, dok se ispod opisa nalazi sučelje H5P alata. Važno je istaknuti kako je sučelje H5P alata gotovo u svim načinima uporabe identično pa je rad olakšan bez obzira koristili H5P alata samostalno ili kao integralni dio nekog većeg sustava, poput Loomena.

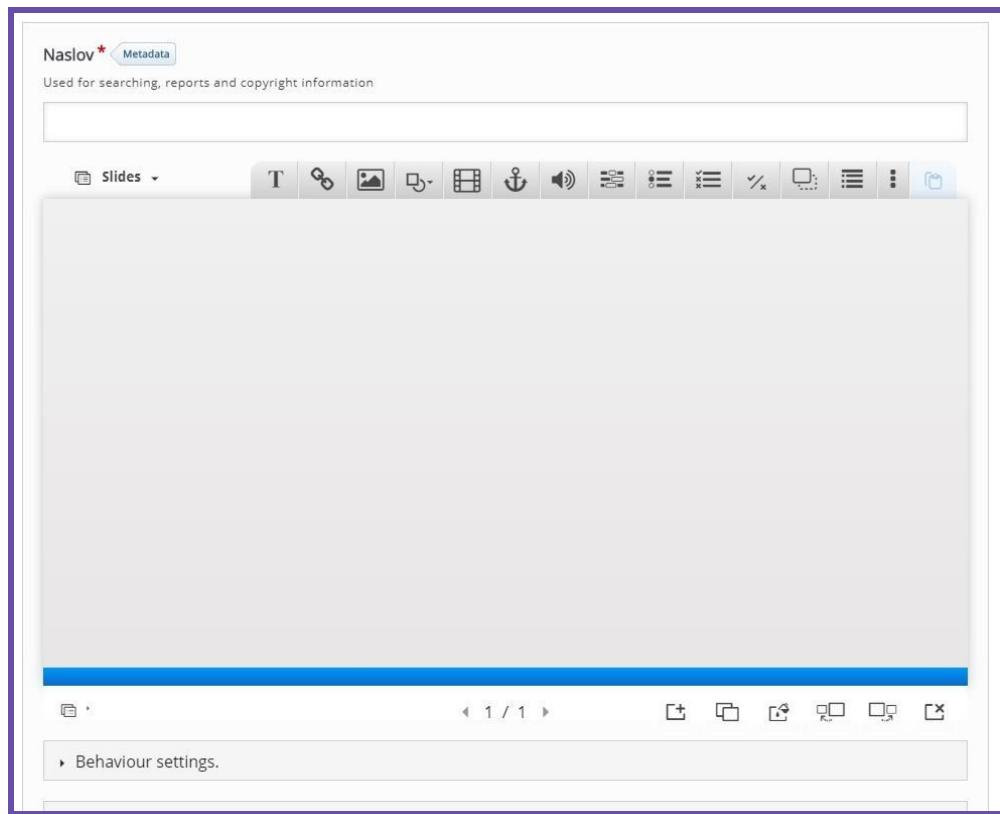
Slika 23.: Odabir tipa Interaktivnog sadržaja

Na početku korištenja H5P alata potrebno je odabrati koju vrstu sadržaja želimo koristiti. Također, odmah je istaknuta i opcija učitavanje prethodno izrađenog i lokalno pohranjenog sadržaja. U polje za pretraživanje možemo unijeti naziv sadržaja koji želimo kreirati na engleskom jeziku, ali ako nismo sigurni koju vrstu sadržaja tražimo, iste možemo pregledati u donjem dijelu.

Slika 24.: Pretraživanje tipa Interaktivnog sadržaja

Nakon pronađenja želenog tipa sadržaja klikom na gumb „Detalis“ možemo saznati više informacija o ovom tipu sadržaja kao i pregledati neke od primjera na službenim mrežnim stranicama. Klikom na sam naziv vrste sadržaja, vršimo njegov odabir i sučelje H5P alata nam se prilagođava dodavanju sadržaja za odabranu vrstu.

Slika 25.: Uređivanje odabranog tipa Interaktivnog sadržaja

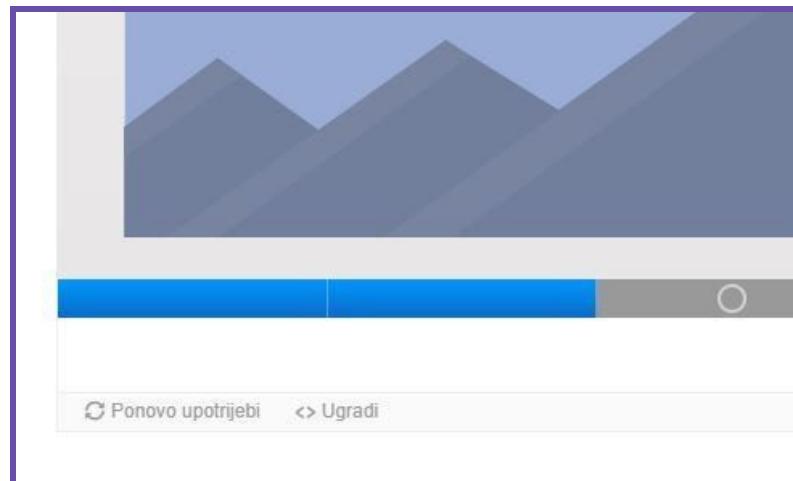
U ovom primjeru odabrali smo prezentacijski tip sadržaja (Course Presentation) i sučelje je učitano za obradu ove vrste sadržaja. Bez obzira koju smo vrstu sadržaja odabrali, H5P krasí intuitivno i jednostavno korisničko sučelje razumljivo kako početnicima, tako i naprednjim korisnicima. U polje naslov dodajemo naziv našeg sadržaja, dok se ispod njega nalazi uređivač kojim vršimo cijelokupnu izradu prezentacije. Dodavanje sličica (eng. slide), tekstualnih i multimedijalnih okvira, upitnika i drugih sadržaja prezentacije odvija se jednostavno i intuitivno klikom na za to namijenjen gumb i popunjavanjem polja.

Po završetku izrade sadržaja, potrebno ge je pohraniti klikom na gumb za pohranu pri kraju stranice.

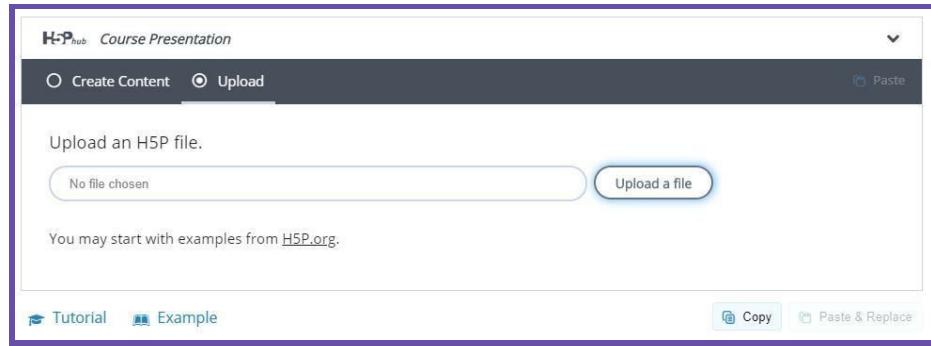
The screenshot shows a presentation slide titled "What is Lorem Ipsum?". The slide contains text about the history of Lorem Ipsum and a landscape image of mountains and a sun. To the right, there is a video player window titled "Why HP5 Plus is Awesome" showing a man holding a device. The interface includes a toolbar at the top, a navigation bar at the bottom, and two expandable sections at the bottom left: "Behaviour settings." and "Text overrides and translations".

Slika 26.: Prikaz dodanog sadržaja

Izrađeni je sadržaj dostupan polaznicima, a možemo ga i izvesti te uvesti u drugi tečaj ili na sasvim drugu platformu na kojoj koristimo H5P alat. Za preuzimanje H5P interaktivnog sadržaja dovoljno je kliknuti na poveznicu „Ponovno upotrijebi“ pri pregledu sadržaja. Zatim preuzimamo H5P datoteku koju učitavamo u prvom koraku pri dodavanju novog sadržaja, a gdje odabiremo opciju „Upload“.

Slika 27.: Poveznica Ponovno upotrijebi

Slika 28.: Učitavanje sadržaja

Questionnaire

Ovaj se resurs često koristi za dobivanje povratnih informacija od polaznika, a može koristiti različite vrste pitanja: višestruki odabir, da/ne pitanje ili jednostavan unos teksta odnosno esejsko pitanje. Koristi se često kao upitnik ili anketa.

Nakon odabira aktivnosti unosimo njen naziv.

▼ Općenito

Name *

Ovdje morate unijeti vrijednost.

Opis

Prikaži opis/upute na naslovnicu

Slika 29.: Postavke Questionnairea

Klikom na poveznicu "Pohrani i prikaži" otvara nam se novi prozor s mogućnošću dodavanja pitanja koje želimo.

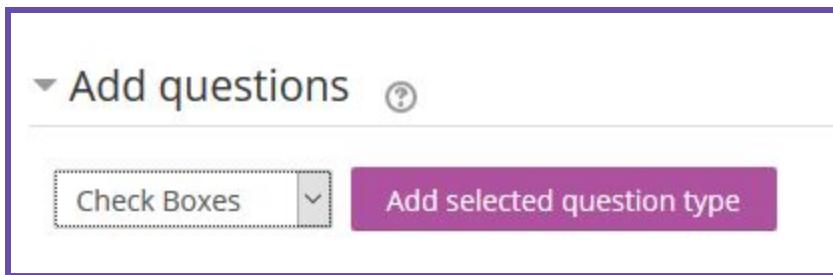
Questionnaire

This questionnaire does not contain any questions.

[Add questions](#)

Slika 30.: Poveznica za odabir pitanja

Klikom na poveznicu Add questions otvara nam se stranica na kojoj možemo odabrati različitu vrstu pitanja koju želimo dodati.

Slika 31.: Odabir vrste pitanja

Odabir

Odabir omogućava nastavniku postavljanje pitanja i određivanja mogućih odgovora. Nakon odabira ove aktivnosti u novom prozoru dodjelujemo naziv aktivnosti te definiramo odabire.

▼ Odabiri

Dopusti izmjene odabira

Dopusti višestruki odabir

Ograničite broj
dopuštenih odabira

?

Odabir 1 *

Ograničenje 1

Odabir 2

Ograničenje 2

Odabir 3

Ograničenje 3

Odabir 4

Ograničenje 4

Odabir 5

Ograničenje 5

Dodaj ovoliko polja u obrazac: 3

Slika 32.: Postavke Odabira

Hot Questions

Ova aktivnost omogućava polaznicima jednostavnu i brzu objavu odgovora na pitanje mentora i dodjeljivanje glasova određenim odgovorima.

Pri odabiru ove aktivnosti postavljamo njen naslov kao i pitanje koje želimo. Po želji, kao i s drugim aktivnostima možemo definirati i druge parametre.

▼ Općenito

Activity Name *

Description

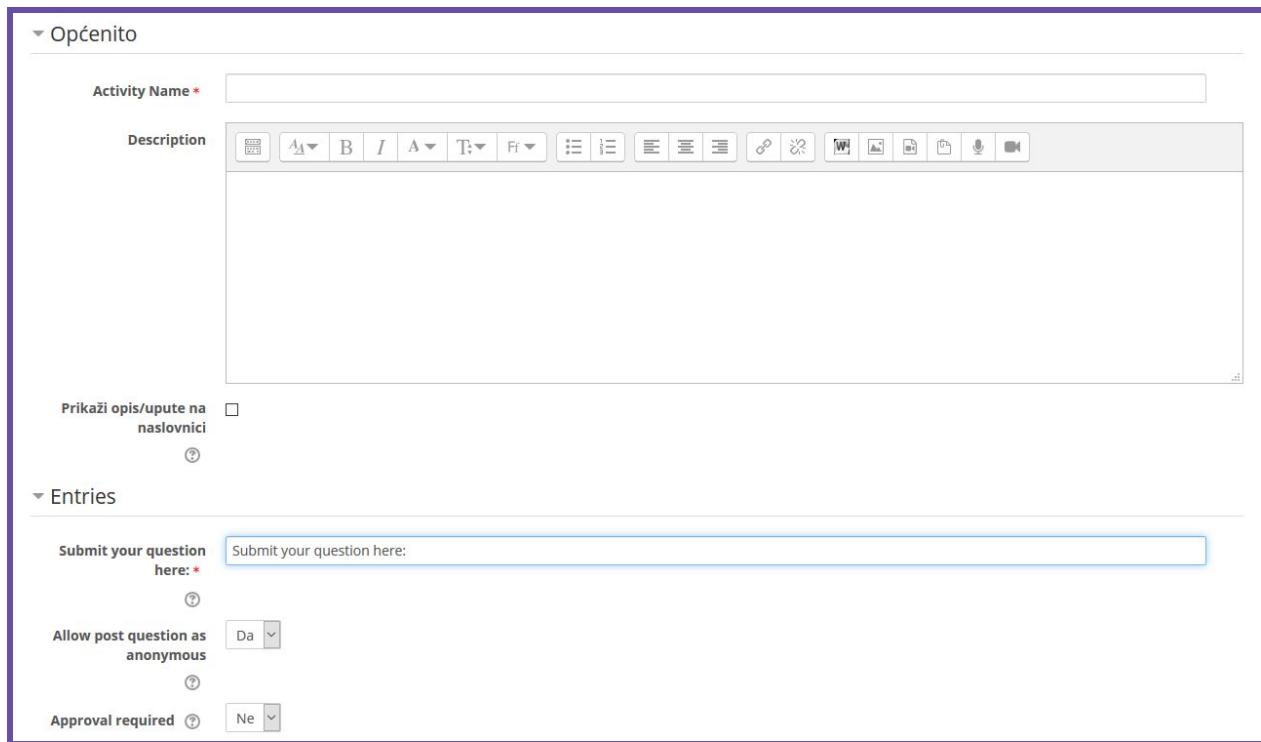
Prikaži opis/upute na naslovnici ⓘ

▼ Entries

Submit your question here: * ⓘ

Allow post question as anonymous Da ⓘ

Approval required Ne ⓘ

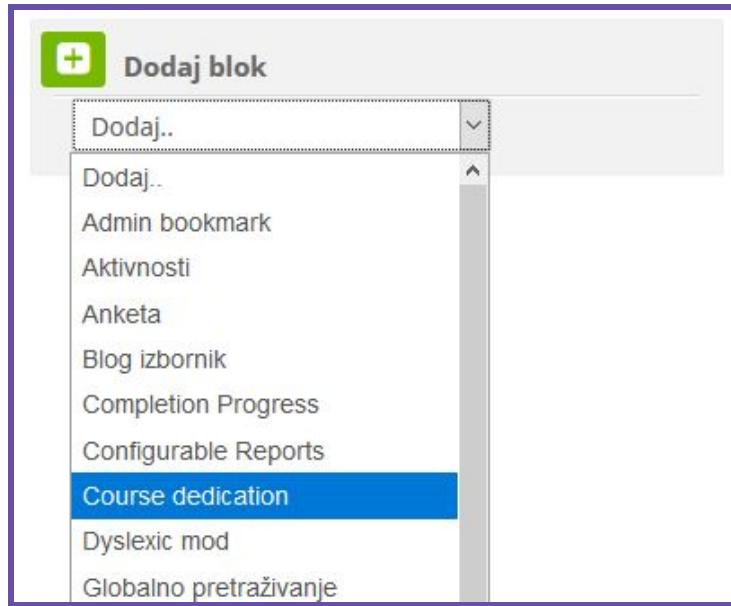
Slika 33.: Postavke Hot Questions

9. Praćenje aktivnosti

Praćenje aktivnosti polaznika moguće je na nekoliko različitih načina, no u ovom slučaju opisat ćemo praćenje vremena provedenog na tečaju. To nam omogućava blok Course dedication.

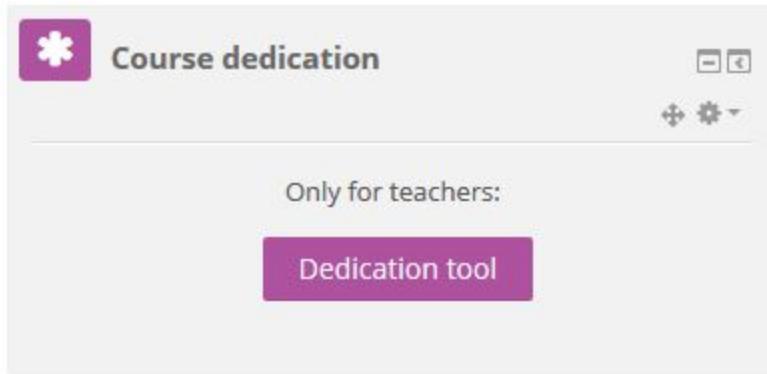
9.1. Course dedication

Novi blok dodajemo na način da na naslovnici tečaja odabiremo dodavanje novog bloka te odaberemo Course dedication.

Slika 33.: Dodavanje bloka Course dedication

Nakon odabira blok je dodan u tečaj.

Slika 34.: Izgled bloka nakon dodavanja u tečaj

Praćenje aktivnosti moguće je klikom na gumb Dedication tool. U novom prozoru otvara nam se popis polaznika s vremenom provedenim na tečaju. Pregled provedenog vremena moguće je i za određeno razdoblje koje možemo definirati.

9.2. Praćenje dovršenosti aktivnosti

Za svaku aktivnost, za koju se želi pratiti dovršenost, potrebno je u postavkama uključiti željene opcije.

Npr. za ovu zadaću je uvjet da mora biti predana i da učenik mora dobiti ocjenu kako bi ju uspješno izvršio.

▼ Dovršenost aktivnosti

Opcije dovršenosti su otključane Kada pohranite promjene, svi studentski podaci o dovršenosti aktivnosti će biti izbrisani. Ako ste u međuvremenu promjenili mišljenje, nemojte pohraniti promjene.

Praćenje dovršenosti ? Prikaži ovu aktivnost kao dovršenu nakon ispunjenja uvjeta ▾

Zahtijevaj pregled Kako bi dovršili ovu aktivnost, studenti ju moraju pregledati

Zahtijevaj ocjenu ? Student mora dobiti ocjenu kako bi dovršio ovu aktivnost
 Student mora predati ovu aktivnost kako bi je završio

Očekuj dovršenje ? 6 ▾ Ožujak ▾ 2020 ▾ 02 ▾ 10 ▾ Omogući

Slika 35.: Podešavanje dovršenosti aktivnosti

Kada je uvjet dovršenosti ocjena, tada se najčešće staviti i Ocjena za prolaz kako bi se zadaća označila kao uspješno dovršena samo u slučaju kada se ostvari prolazna ocjena.

▼ Ocjena

Ocjena ? Vrsta Bod ▾
Rescale existing grades ? Odaberite ▾
Najveća ocjena 20

Način ocjenjivanja ? Rubrike

Kategorija ocjena ? Nekategorizirano

Ocjena za prolaz ? 8,00

Slika 36.: Podešavanje ocjene za prolaz

Za aktivnosti kojima ne želimo pratiti dovršenost, postavlja se opcija **Ne prikazuj dovršenost aktivnosti.**

▼ Dovršenost aktivnosti

Praćenje dovršenosti

Ne prikazuj dovršenost aktivnosti

Studenti mogu ručno označiti aktivnost kao dovršenu

Prikaži ovu aktivnost kao dovršenu nakon ispunjenja uvjeta

Zahtijevaj pregled

Slika 36.: Ne prikazuj dovršenost aktivnosti

9.3. Praćenje dovršenosti preko naslovnice e-kolegija

Informatika

Informatika

Bilježnica 1.a

GIK tablica za 1. razred OŠ

GIK tablica za 5.-8. razred OŠ

GIK tablica za 1.-4. razred gimnazije

Slika 37.: Prikaz ikona za praćenje dovršenosti

Ako se za neku aktivnost prati dovršenost, tada se desno od nje nalaze kvadratići koje su prazne dok se ne ostvare postavljeni uvjeti.

Ako je kvadratić s punom linijom tada je postavljeno praćenje dovršenosti na način da klikom na kvadratić označite da ste dovršili tu aktivnost.

Kod aktivnosti s kvadratićima s isprekidanom linijom, dovršenost se prati automatski. Kvačica se pojavljuje nakon izvršenja uvjeta. Kvačica može biti plava ili zelena.

Zelena se kvačica pojavljuje nakon ispunjenja uvjeta u onim aktivnostima u kojima je kao uvjet postavljena prolazna ocjena.

9.4. Praćenje dovršenosti preko Trake napretka

Traka napretka pomaže i učitelji i učenicima da prate koje su aktivnosti i koliko uspješno ostvarili.

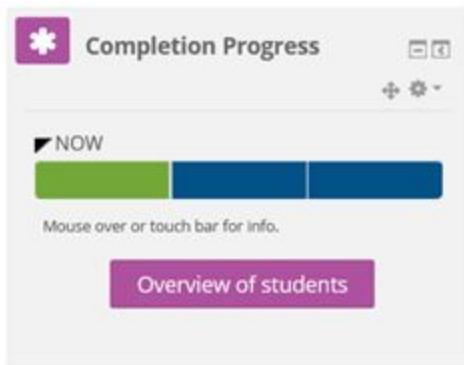
Zelenom su bojom označene one aktivnosti koje su dovršene, dok aktivnosti koje nisu dovršene nemaju kvačicu i označene su plavom bojom.

Traka napretka se nalazi u zasebnom bloku i prvo ga je potrebno postaviti u tečaj. Prvo je nužno omogućiti izmjene (1.) te potom dodati blok Completion Progress iz padajućeg izbornika u dijelu Dodaj blok.

Slika 38. Dodavanje bloka Completion Progress

Nakon dodavanja bloka isti će za svakog polaznika prikazati dovršenost aktivnosti označavanjem polja zelenom bojom.

Slika 39. Blok Completion Progress

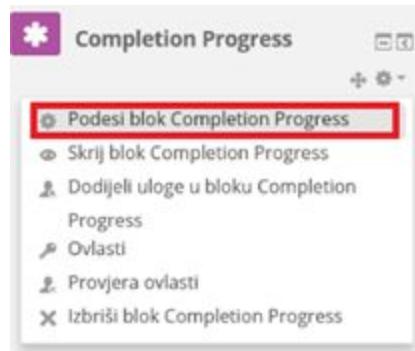
Nastavnik na tečaju klikom na gumb Overview of students dobiva mogućnost pregleda dovršenost aktivnosti za svakog polaznika prikazanih u tablici.

Overview of students

Vidljive grupe	Svi sudionici	Uloga	Student
Ime / Prezime	Last in course	Completion Progress	Progress
Iva Đorđević	Petak, 6 Ožujak 2020, 02:20	Informatika Nije dovršeno	0%
Roza Ružić	Nikad	Bilježnica 1.a Nije dovršeno	33%

Slika 40. Pregled dovršenosti aktivnosti po polazniku

Klikom na ikonu zupčanika u padajućem izborniku odabirom stavke Podesi blok pristupamo postavkama:

Slika 41. Ikona za pristupanje postavkama bloka

U postavkama imamo nekoliko mogućnost, a jedna od njih je i poredati stavke za praćenje aktivnosti sukladno postavljenim datumima za završetak aktivnosti ili sukladno redoslijedu u tečaju (opcija Odredr bar by).

Postavke bloka

Order bar by ⓘ Ordering in course

Not all activities with completion have an "Očekuj dovršenje" date set.

How to present long bars ⓘ Squeeze

Use icons in bar ⓘ Da

Show percentage to students ⓘ Da

Visible only to group ⓘ Svi sudionici

Alternate title ⓘ Traka napretka

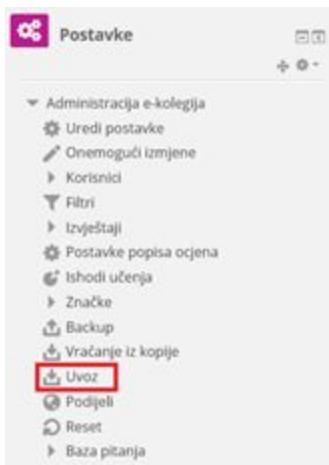
Activities included ⓘ All activities with completion set

Slika 42. Prikaz postavki bloka

10. Uvoz sadržaja

Loomen omogućava uvoz aktivnosti i resura i drugih e-kolegija na kojima ste nastavnik, odnosno na kojima imate odgovarajuće ovlasti.

Uvoz sadržaja vršimo odabirom opcije Uvoz u bloku Postavke.

Slika 43. Blok Postavke - Uvoz

U novom prozoru možemo pretražiti kolegije kojima imamo pristup (1. i 2.) te nakon odabira kolegija (3.) kliknuti na Nastavi.

Pronađite e-kolegij iz kojeg želite uvesti podatke:

Odaberite e-kolegij Ukupno e-kolegija: 6

Kratica e-kolegija	Naziv e-kolegija
3. ☒ Informatika CKR	Informatika CKR
☐ Informatika-CKR II	Informatika CKR II
☐ Informatika CKR III	Informatika CKR III
☐ Inf-ORŠŽ	Informatika - ORŠŽ
☐ INF-SŠ-1.raz	Informatika
☐ INFOTSVK	INFORMATIKA-TSVK

informatika 1. Pretraži 2.

4. Nastavi

Slika 44. Pretraga kolegija za uvoz

U sljedećem koraku odabiremo što sve želimo uvesti.

Postavke uvoza

Obuhvati aktivnosti i resurse

Obuhvati blokove

Obuhvati filtre

Obuhvati događaje iz kalendara

Obuhvati bazu pitanja

Obuhvati grupe i grupacije

Obuhvati kompetencije

Odustani Nastavi

Slika 45. Postavke uvoza - 1. korak

Obratite pozornost da ukoliko pored aktivnosti i resursa želimo uvesti i testove, nužno je odabrati i Obuhvati bazu pitanja..

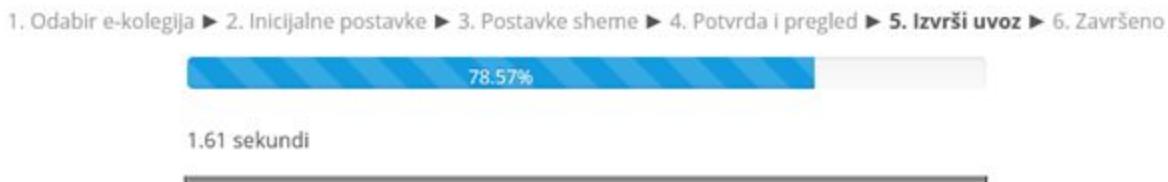
U novom koraku vršimo odabir resursa i aktivnosti koje želimo uvesti u novi kolegij. Aktivnosti i resursi se u novi kolegij uvoze uvijek u onu temu u kojoj se nalaze i u izvornom e-kolegiju. Pri

uvazu testa, ako nije odabrana i baza podataka, test se neće uvesti. Baza pitanja uključuje cijelu bazu, ne samo pitanja odabranog testa.

Slika 46. Postavke uvoza - 2. Korak

Nakon odabira aktivnosti i resursa koje želimo možemo klinuti na Pokreni uvoz, nakon čega kreće sam proces uvoza.

Slika 47. Prikaz procesa uvoza sadržaja

Dodatni izvori:

Tečaj za samostalno učenje [Moodle Dizajner](#). Tečaj može poslužiti kao priručnik za kreiranje sadržaja u novim virtualnim učionicama ili kod uređivanja postojećih.